

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Stichting Birgen Maria Onderwijs

Onderzoek bestuur en scholen
Vierjaarlijks onderzoek | Caribisch Nederland

Datum vaststelling: 18 juni 2024

Samenvatting

In maart 2024 heeft de onderwijsinspectie een onderzoek uitgevoerd bij het bestuur Birgen Maria Onderwijs op Bonaire.

Voor Caribisch Nederland geldt dat we dit bestuursonderzoek in het primair onderwijs voor het eerst hebben uitgevoerd. We geven nog geen oordelen maar beschrijven onze bevindingen. Daar waar we wettelijke tekortkomingen vastgesteld hebben, geven we het bestuur hiervoor een herstelopdracht.

We hebben bij Birgen Maria Onderwijs onderzocht of de sturing door het bestuur op de kwaliteit van het onderwijs op de scholen op orde is, of er sprake is van deugdelijk financieel beheer en hoe dit bijdraagt aan de kernfuncties van het onderwijs (zie Onderzoekskader Caribisch Nederland 2021).

Wat gaat goed?

Het bestuur heeft een duidelijke missie en visie vastgelegd in het strategisch beleidsplan. Het bestuur heeft samen met de vier scholen strategische doelen geformuleerd en heeft zicht op de kwaliteit van het onderwijs op de scholen. Daar waar nodig en mogelijk initieert het bestuur bovenschoolse activiteiten, stuurt hierop en voert deze uit en evalueert de resultaten. Voorbeelden hiervan zijn de zogenaamde Flamingoklassen voor meerbegaafde leerlingen, de ontwikkeling van bovenschools veiligheidsbeleid of het vormgeven van het burgerschapsonderwijs. Ook kennen alle scholen hetzelfde systeem voor kwaliteitsverbetering en professionalisering. Tegelijkertijd (er)kent en bevordert het bestuur de eigenheid van de vier scholen en geeft ruimte voor eigen keuzes in de ontwikkeling.

We hebben met het bestuur gesproken over zijn bijdrage aan de basisvaardigheden van de leerlingen. Het bestuur brengt de ontwikkeling van de leerlingen op de basisvaardigheden systematisch in kaart en werkt aan de bestrijding van achterstanden. Zo heeft het bestuur bovenschools twee taalklassen ingericht voor leerlingen die instromen en een andere moedertaal hebben dan Papiamentu of Nederlands.

Wat kan beter?

Het bestuur stuurt voornamelijk op de kwaliteit van het onderwijs op de scholen door op processen te sturen, we zien minder sturing op de resultaten van deze processen. Ook zien we dat de managementrapportages die de directeuren periodiek aan het

Bestuur:

Stichting Birgen Maria Onderwijs

Bestuursnummer:

21338

Sector:

Primair onderwijs

Aantal scholen onder bestuur:

Vier

Totaal aantal leerlingen:

1240 (teldatum 1 oktober 2022, bron jaarverslag 2022)

Lijst met onderzochte scholen:

30GK Kolegio Kristu Bon Wardador
30GL Skol Amplio Papa Cornès
30GM Kolegio San Bernardo
30GN Kolegio San Luis Bertran

bestuur leveren zeer verschillend van kwaliteit zijn en soms weinig informatie aan het bestuur geven om te kunnen sturen. Het jaarverslag kan meer duidelijkheid geven over de sturing van het bestuur op kwaliteit. De verantwoording over de sturing daarop en de vertaling naar het beheer van financiële middelen is beperkt. Dit geldt ook voor de wijze waarop het bestuur zich verantwoordt over het signaleren van risico's en het vertalen daarvan naar beheersmaatregelen, inclusief de sturing daarop.

Wat moet beter?

De onderdelen die beter moeten hangen samen met de onafhankelijke invulling van de taken van het intern toezicht door de raad van toezicht. Het bevoegd gezag moet ervoor zorgen dat de raad van toezicht haar wettelijke taken duidelijker en zichtbaarder uitvoert. Dit gebeurt in onvoldoende mate. Hiervoor geven wij het bestuur een herstelopdracht. Ten slotte geeft het bestuur aan volgens de Code Goed bestuur te werken. Het bestuur en het interne toezicht moeten deze code duidelijker naleven.

Vervolg

In maart 2025 voeren wij een voortgangsgesprek met het bestuur en gaan wij na of het bestuur heeft voldaan aan de herstelopdrachten. Wij hebben met het bestuur en met de raad van toezicht de kwetsbaarheid in de continuïteit van Stichting Birgen Maria Onderwijs besproken gezien de situatie waarin een aantal mensen op sleutelposities einde schooljaar 2023-2024 of binnen afzienbare tijd vertrekken.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het vierjaarlijks onderzoek	5
2.	Resultaten vierjaarlijks onderzoek bestuur	8
3.	Reactie van het bestuur	16

1. Opzet van het vierjaarlijks onderzoek

De Inspectie van het Onderwijs heeft van 4 tot en met 11 maart 2024 een onderzoek uitgevoerd bij het bestuur Birgen Maria en zijn vier scholen.

In dit bestuursonderzoek stond de volgende onderzoeksvraag centraal:

Waarborgt het bestuur met zijn (be)sturing de kwaliteit op de scholen en is er sprake van deugdelijk financieel beheer én heeft het bestuur ambities gericht op de verdere ontwikkeling van de scholen en draagt dit bij aan de kernfuncties van het onderwijs?

Werkwijze en onderzoeksactiviteiten

Het onderzoek richt zich op onderstaande standaarden op het niveau van het bestuur. Daarnaast spreken we vanuit het perspectief van de kernfuncties en het stelsel met het bestuur over zijn visie en ambities.

Standaard	Onderzocht
Besturing, Kwaliteitszorg en Ambitie	
BKA1. Visie, ambities en doelen	•
BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur	•
BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog	•

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen voeren we verificatie-activiteiten uit op school- en bestuursniveau. Daarbij kunnen we ook andere belanghebbenden betrekken.

Onderzoeksactiviteiten

Het onderzoek bij Birgen Maria hebben we op maat ingericht en bestaat uit de volgende onderzoeksactiviteiten:

- startgesprek met het bestuur
- gesprek met de Raad van Toezicht
- gesprek met een vertegenwoordiging van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR)
- kwaliteitsonderzoeken op de vier scholen waarin we tevens het bestuursbeleid hebben geverifieerd. Van deze kwaliteitsonderzoeken verschijnen vier aparte rapporten.

Onderzoek op scholen

We hebben de volgende onderzoeken op schoolniveau uitgevoerd:

- *Kwaliteitsonderzoek*

Volgens het onderzoekskader Caribisch Nederland (Onderzoekskader 2021 voor het toezicht op voorschoolse educatie en het primair onderwijs (bijlage 6)) doen wij elke twee jaar een kwaliteitsonderzoek op de scholen/instellingen in Caribisch Nederland. Wij hebben op alle vier de aangesloten scholen van het bestuur Birgen Maria een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd.

Op twee scholen (Kolegio Kristu Bon Wardador en Skol Amplio Papa Cornès) gebeurde dit in verkorte vorm op basis van de resultaten van het vorige onderzoek, het voortgangsgesprek in maart 2023 en de ingestuurde stukken.

Op de overige twee scholen (Kolegio San Bernardo en Kolegio San Luis Bertran) vond een volledig kwaliteitsonderzoek plaats.

- Onderstaande tabel geeft weer hoe het onderzoek bij scholen is ingericht. Aangegeven is welke standaarden zijn onderzocht op de verschillende scholen.

School	kwaliteitsonderzoek			
	1	2	3	4
OP Onderwijsproces				
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	•	•	•	•
OP3 Pedagogisch-didactisch handelen	•	•	•	•
VS Veiligheid en Schoolklimaat				
VS1 Veiligheid	•	•	•	•
OR Onderwijsresultaten				
OR1 Resultaten[*]	•	•	•	•
SKA Sturen, kwaliteitszorg en ambitie				
SKA1 Visie, ambities en doelen	•	•	•	•
SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur	•	•	•	•
SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog	•	•	•	•

1. Kolegio Kristu Bon Wardador
2. Skol Amplio Papa Cornès
3. Kolegio San Bernardo
4. Kolegio Luis San Bertran

* Voor de onderwijsresultaten gelden in Caribisch Nederland nog geen normen. Daarom beoordelen we de standaard OR1 niet. Wel beschrijven we in het rapport de ontwikkeling van de onderwijsresultaten.

Overige wettelijke vereisten

Deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader). Wij hebben de volgende vereisten onderzocht:

de aanwezigheid van de schoolgids (WPO BES art. 21) en artikel 43, eerste en derde lid WPO BES wat betreft toelatingsleeftijd.

Signalen

In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken we naar eventuele signalen die bij de inspectie zijn binnengekomen. Soms heeft dat gevolgen voor de uitvoering van het onderzoek.

Er is een enkel signaal over Skol Amplio Papa Cornès bij ons binnengekomen waarvoor wij de signaalgever naar de juiste instanties hebben verwezen. Zelf hebben wij uit de schoolgidsen en gesprekken op de scholen het signaal van 3-jarigen in zogenaamde nulgroepen opgepakt. Het bestuur krijgt hiervoor een herstelopdracht.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 beschrijven we onze bevindingen op bestuursniveau en op de standaarden uit het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. Ook afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Zoals in de samenvatting al aangegeven geven wij in dit eerste bestuursonderzoek nog geen oordelen op bestuursniveau. In hoofdstuk 3 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

2 . Resultaten vierjaarlijks onderzoek bestuur

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau.

We geven in dit onderzoek nog geen eendoordeel op bestuursniveau en geen oordelen op de standaarden. Wel beschrijven we onze bevindingen en geven aan op welke onderdelen het bestuur niet voldoet aan de wettelijke eisen in de WPO-BES.

Context

Sinds 2023 is het Rooms-Katholieke Schoolbestuur Bonaire (dat bestaat sinds 1972) veranderd in de Stichting Birgen Maria Onderwijs, die samen met de Stichting Birgen Maria Kinderopvang de Stichting Birgen Maria vormt. De Stichting kent één directeur-bestuurder en één raad van toezicht.

Onder de Stichting Birgen Maria Onderwijs vallen vier basisscholen, één in Rincon en drie in verschillende wijken in Kralendijk. Ongeveer 1250 leerlingen krijgen onderwijs op deze vier scholen. Twee van deze scholen zijn ook opleidingsschool en twee scholen werken als een Integraal Kindcentrum als één organisatie samen met de kinderopvangorganisatie. De andere twee scholen werken nauw samen met een externe kinderopvangorganisatie.

Het bestuur wordt ondersteund door een stafbureau.

2.1. Besturing, kwaliteitszorg en ambitie

In dit hoofdstuk beschrijven wij onze bevindingen op de drie onderzochte standaarden binnen het kwaliteitsgebied Besturing, Kwaliteitszorg en Ambitie. We onderzochten bij het bestuur Birgen Maria Onderwijs de standaarden Visie, ambities en doelen (BKA1), Uitvoering en kwaliteitscultuur (BKA2) en Evaluatie, verantwoording en dialoog (BKA3).

BKA1. Visie, ambities en doelen

Het bestuur heeft een duidelijke missie en visie vastgelegd in het strategisch beleidsplan. Er is een actueel en gedragen strategisch beleid dat samen met de vier scholen geformuleerd is en uitgevoerd wordt. Met de directeuren heeft het bestuur negen strategische speerpunten vastgesteld als ontwikkelings- en kwaliteitslijnen voor de scholen. In de schoolplannen zijn deze speerpunten duidelijk herkenbaar terug te zien vanuit de missie van het bestuur en de scholen 'Gelijke kansen, gelijke rechten-omdat elk kind telt'. Het strategisch beleidsplan loopt tot einde 2024, de schoolplannen tot

einde 2025. De voorbereidingen voor een nieuwe periode zijn gestart.

Zicht en sturing op processen om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren

Het bestuur verzamelt informatie over de kwaliteit van de scholen, onder meer via managementrapportages, directiegesprekken, het directieberaad, tevredenheidsonderzoeken, onderwijsresultaten en schoolbezoeken. Bovendien werkt de kwaliteitsmedewerker van het bestuur vanuit de scholen, waarbij iedere school vaste weken heeft waarop de kwaliteitsmedewerker op locatie de kernteams ondersteunt. Het bestuur kent de scholen goed en stuurt sterk op samenwerking en op het uitvoeren van de kwaliteitscyclus. Alle verbeteractiviteiten op de scholen worden uitgevoerd volgens de cyclus analyse, development en design, uitvoering en evaluatie. Op alle scholen is deze cyclus per verbeteractiviteit met behulp van een dashboard visueel gemaakt en is de fase waarin een speerpunt zich bevindt duidelijk herkenbaar. Ook het vieren van successen na afloop van een traject is een vast onderdeel van de cyclus en wordt door de scholen op verschillende manieren uitgevoerd en zichtbaar gemaakt.

Sturing is veel op processen gericht

Het bestuur stuurt voornamelijk op de kwaliteit van het onderwijs op de scholen door op processen te sturen, we zien minder sturing op de resultaten van deze processen. Ook zien we dat de managementrapportages die de directeuren periodiek aan het bestuur leveren zeer verschillend van kwaliteit zijn en soms weinig informatie aan het bestuur geven om te kunnen sturen. Hoewel er één duidelijk format is, lijkt er veel vrijheid om te bepalen welke informatie aangeleverd wordt.

Bovenschools beleid en ruimte voor eigen ontwikkeling

Daar waar nodig en mogelijk initieert het bestuur bovenschoolse strategische commissies met vertegenwoordigers vanuit het bestuurskantoor en vanuit de vier scholen, die beleid ontwikkelen voor alle scholen. Voorbeelden van initiatieven die hieruit zijn voortgekomen zijn de bovenschoolse taalklassen voor nieuwkomers en de zogenaamde Flamingoklassen voor meerbegaafde leerlingen. Daarnaast is er bovenschools veiligheidsbeleid ontwikkeld en beleid voor integrale kindcentra, is het burgerschapsonderwijs vormgegeven en kennen alle scholen hetzelfde systeem voor kwaliteitsverbetering en professionalisering. Tegelijkertijd (er)kent en bevordert het bestuur de eigenheid van de vier scholen en geeft ruimte voor eigen keuzes in de ontwikkeling.

Sterk maatschappelijk verantwoordelijkheidsgevoel

Vanuit het motto 'elke dag samen onderweg, naar het beste onderwijs voor onze kinderen' laat het bestuur zien dat de scholen, ondanks de maatschappelijke complexiteit met meertaligheid, grote armoedeproblematiek en een grote zorgvraag op de scholen probeert zo optimaal mogelijk inclusief onderwijs mogelijk te maken. Naast de

bovenschoolse voorzieningen als internationale taalklassen en flamingogroepen zien we op de scholen mooie voorbeelden met stimuleringsgroepen, een mom-groep (meer op maat) en een sen-groep (special education needs) om passend onderwijs te bieden aan alle leerlingen. Op de vier scholen zien wij daar duidelijke voorbeelden van. Ook heeft Birgen Maria onderwijs een grote rol in het eilandbrede project inclusief Taalonderwijs Bonaire (iTOB) waarin een structurele aanpak op het gebied van meertaligheid ter ondersteuning van leraren en leerlingen centraal staat. Van de eerste zogenaamde 'sprints' hebben wij op de scholen mooie voorbeelden gezien. Op eilandelijk niveau neemt het bestuur verantwoordelijkheid en draagt bij aan beter onderwijs voor alle kinderen van Bonaire bijvoorbeeld in het bovenschools netwerk van intern begeleiders en in de samenwerking met andere besturen binnen het primair onderwijs.

BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

Het bestuur stuurt zichtbaar en duidelijk op een kwaliteitscultuur die gericht is op samenwerken, leren en verbeteren om de strategische doelen en ambities te bereiken. De invulling van het intern toezicht moet verbeteren (artikel 24, tweede lid, WPO BES, artikel 25 eerste en tweede lid, WPO BES, artikel 125, eerste lid, WPO BES).

Samenwerken aan kwaliteitsverbetering

Het bestuur heeft bovenschools en op schoolniveau een sterk systeem van professionalisering en samenwerking opgezet. De kwaliteitsmedewerker ondersteunt de scholen zichtbaar en doelgericht in de uitvoering hiervan. Het bestuur en de scholen werken volgens de kwaliteitssystematiek van collegiale coöperatie, de zogenaamde CoCo. Dit is opgezet na het inspectiebezoek in 2020. Onder CoCo vallen collegiale consultatie, collegiale visitatie, lesson study, strategische commissies en het visueel dashboard. Het plan is om volgend jaar collegiale visitatie bovenschools uit te voeren. Er vindt al wel bovenschoolse collegiale visitatie plaats van de intern begeleiders, de taalcoördinatoren en de rekencoördinatoren. Het bestuur faciliteert scholingen en professionalisering op team- en op individueel niveau. Bovendien is voor de scholen een bovenschools didactisch coach werkzaam, die individuele leerkrachten en teams ondersteunt in het versterken van het pedagogisch-didactisch handelen. Het bestuur kan sterker monitoren wat de resultaten van deze inspanningen voor de kwaliteit van het pedagogisch-didactisch handelen op schoolniveau zijn. Op alle scholen werken onderwijsassistenten die de opleiding tot leerkracht volgen. Ten slotte heeft het bestuur twee opleidingsscholen en geven alle scholen stagiaires de mogelijkheid in de praktijk te werken.

Zichtbare en effectieve uitwerking op schoolniveau

We zien het systeem van CoCo op alle scholen duidelijk en herkenbaar terug. Vanuit de strategische commissies werkt ieder teamlid aan het verbeteren van de onderwijskwaliteit rondom onderwerpen als taal, rekenen, burgerschap, IKC of bijvoorbeeld ouderbetrokkenheid, ieder

vanuit de eigen rol. Ook is elke school bezig met collegiale consultatie en lesson study. De fasen van uitwerking, waar de scholen in zitten zijn verschillend. Het werk van de strategische commissies is op iedere school visueel gemaakt met de metafoor 'Zeilen naar succes' waar de eilanden waarnaartoe gezeild wordt staan voor de fasen van de pdca-cyclus (analyse, development en design, implementatie en evaluatie).

Inzet gespreid leiderschap om onderwijskwaliteit te verbeteren

Het bestuur zorgt er overtuigend voor dat het onderwijskundig leiderschap op alle vier de scholen op alle niveaus herkenbaar verankerd is in de organisatie. Gespreid leiderschap is een thema dat we op elke school in de praktijk terugzien. De vier scholen werken met een kernteam, met bouwcoördinatoren en met coördinatoren voor taal en rekenen. Ook de strategische commissies zijn een voorbeeld van gespreid leiderschap. Teamleden geven in gesprekken aan door deze werkwijze veel meer betrokken te zijn bij het onderwijs op hun school. Ze hebben een wezenlijke rol bij het vormgeven en mee nadenken over het onderwijs, niet alleen als iets verbeterd moet worden maar over de hele breedte. De verantwoordelijkheidsverdeling in de aansturing is voor alle teamleden helder.

Code goed bestuur beter herkenbaar naleven

Het bestuur heeft in zijn beleid vastgelegd dat het werkt volgens de Code Goed bestuur. Het bestuur moet deze code duidelijker naleven of het bestuur moet in zijn jaarverslag aangeven op welke punten het bestuur de code Goed Bestuur niet naleeft en waarom (artikel 125, eerste lid WPO BES). We constateren dat op veel onderdelen de werkwijze van het bestuur afwijkt van de Code Goed Bestuur. Zo moet het gesprek over de Code Goed Bestuur tussen bestuur en intern toezichthouder nog plaatsvinden en evalueren het bestuur en de raad van toezicht niet regelmatig het functioneren van het bestuur. Evenmin evalueert een onafhankelijke partij één keer per drie jaar het functioneren van de raad van toezicht. Ook inventariseren zij niet jaarlijks hun professionaliseringsbehoefte en leggen daar geen afspraken over vast. Er is bovendien nog geen sprake van een goed functionerende gemeenschappelijke medezeggenschapraad (GMR). De GMR is nog zoekend naar een duidelijke bovenschoolse uitvoering van de GMR-taken.

Invulling intern toezicht onvoldoende onafhankelijk en deugdelijk

Stichting Birgen Maria werkt met een college van bestuur, bestaande uit één bestuurder en een raad van toezicht. Het bevoegd gezag moet ervoor zorgen dat de raad van toezicht beter onafhankelijk invulling gaat geven aan zijn taak en moet opereren volgens de Code Goed Bestuur, zoals hij in het beleid en jaarverslag aangeeft te doen (artikel 25 eerste en tweede lid lid en artikel 125, eerste lid WPO BES). De raad van toezicht heeft onvoldoende toezicht gehouden op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden van het bestuur en heeft onvoldoende uitvoering gegeven aan zijn werkgeversrol. De raad van toezicht heeft ook onvoldoende intern toezicht gehouden op

de onderwijskwaliteit, anders dan zich mondeling en vaak op informele wijze laten informeren door de directeur-bestuurder. De raad van toezicht werkt niet volgens een vaste planning met bijbehorende agenda-onderwerpen. Naast officiële vergaderingen blijkt uit het gesprek met de raad van toezicht ook veel overleg informeel plaats te vinden. De raad van toezicht maakt geen gebruik van een intern toezichtkader met heldere criteria. Met deze informele werkwijze is de scheiding tussen de uitvoerende en toezichthoudende taken en bevoegdheden van college van bestuur en raad van toezicht onvoldoende onafhankelijk en onvoldoende geborgd (artikel 24, tweede lid, WPO-BES). Zeker gezien het vertrek binnen afzienbare termijn van de bestuurder en van enkele leden van de raad van toezicht, is dit een kwetsbare situatie.

BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

Het bestuur evalueert bovenschoolse activiteiten en stuurt bij waar nodig. Ook verantwoordt het bestuur zich via een jaarverslag. Er is een raad van toezicht en er is een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). We zien veel mogelijkheden voor beide organen om een grotere bijdrage te leveren aan de kwaliteit van het functioneren van Birgen Maria Onderwijs.

Uit de gesprekken met de GMR en de documentanalyse blijkt dat de GMR nog zoekende is naar de toegevoegde waarde op bovenschools niveau en naar een planmatige werkwijze om het adviesrecht uit te kunnen voeren. De GMR vergadert een enkele keer met de bestuurder en niet met de raad van toezicht. Er is nog onvoldoende sprake van een goed functionerende dialoog.

De onderdelen onder deze standaard die beter moeten hangen ook samen met hierboven al genoemde benodigde verbetering van de onafhankelijke invulling van de taken van het intern toezicht. De raad van toezicht moet minimaal twee keer per jaar overleg voeren met de GMR (artikel 25, derde lid WPO BES) en moet een inhoudelijke bijdrage leveren aan het jaarverslag. Ook moet het bevoegd gezag het jaarverslag openbaar maken (artikel 125, zevende lid, WPO BES).

Aandachtspunten financiële verantwoording

Algemeen

Om de continuïteit van het onderwijs te kunnen garanderen, is het van belang dat een bestuur "in control" is en beschikt over de informatie die nodig is om goed te kunnen sturen op haar beleid. We verwachten van een bestuur dat zij daarover ook verantwoording aflegt in het jaarverslag.

Als het gaat om de verantwoording hierover, zien we dat het bestuur op de goede weg is, maar dat er nog een aantal onderwerpen zijn waarop het beter kan en die nog onderbelicht blijven.

Hierna beschrijven we een aantal voorbeelden hiervan. We vertrouwen erop dat het bestuur hier verder mee aan de slag gaat en we in een volgend jaarverslag de resultaten daarvan kunnen zien.

Verantwoording over visie, ambitie en doelen en financiële middelen hiervoor

Op dit moment laat het jaarverslag nog onvoldoende zien welke visie het bestuur heeft op kwaliteit en welke ambities zij heeft op dat punt. Hierdoor is voor betrokkenen niet altijd voldoende duidelijk welke concrete doelen het bestuur heeft gesteld op basis van die visie en ambities en wat zij doet om ervoor te zorgen dat die doelen behaald worden. Dit betekent overigens niet dat het bestuur geen visie en ambities of concrete doelen heeft, er wordt alleen nog te weinig over verantwoord in het jaarverslag. Dit terwijl het jaarverslag bij uitstek de mogelijkheid biedt voor een bestuur om inzicht te geven in waar zij het afgelopen jaar mee bezig is geweest.

Op het moment dat een bestuur een duidelijke visie en ambities heeft, met daaraan gekoppelde doelen, en daarover in het jaarverslag verantwoordt, wordt het ook mogelijk om te bekijken hoe dit past binnen de (financiële) middelen die een bestuur daarvoor beschikbaar heeft.

Continuïteitsparagraaf

Het bestuur laat overigens op punten wel al zien dat zij beschikt over de informatie die nodig is om goed te sturen en die informatie ook vertaalt naar concreet beleid. Dit zien we op punten bijvoorbeeld terug in de zogenaamde continuïteitsparagraaf. Hierin moet een bestuur op transparante wijze laten zien hoe zij toekomst- en risicogericht handelt. Ook laat een bestuur hiermee zien of zij op tijd financiële risico's in beeld brengt en hoe zij daarmee omgaat. We zien dat het bestuur ook op dit punt op de goede weg is, maar dat er nog ruimte is voor verbetering.

Zo laat het bestuur duidelijk zien wat de te verwachten ontwikkeling van de leerlingenaantallen is en hoe zij dit vertaalt naar het aantal docenten en onderwijsondersteunend personeel (FTE) dat nodig is om deze leerlingen van onderwijs te (kunnen) voorzien. Wel schuilt hierin een mogelijk risico, waarvan in het jaarverslag niet direct duidelijk is hoe het bestuur hier in de toekomst mee omgaat. Een deel van het onderwijsondersteunend personeel wordt namelijk betaald vanuit tijdelijke subsidies zoals de werkdrukgeden en de NPO-subsidies. Uit het jaarverslag blijkt niet volledig of het bestuur met deze tijdelijke subsidies alleen tijdelijk personeel betaalt, of dat hiermee ook personeel in vaste dienst mee bekostigd wordt. Blijkt dat laatste het geval te zijn, dan is het de vraag hoe het bestuur dit verwacht op te vangen als de tijdelijke subsidies wegvallen.

Risicosignalering

In zijn algemeenheid laat het bestuur daarnaast zien dat zij ook bepaalde risico's signaleert. Het gaat dan bijvoorbeeld om een onzekerheid als het gaat om toekomstige leerlingenaantallen en de inkomsten van de scholen. Met het signaleren van deze risico's zet het bestuur een goede stap. We verwachten van een bestuur dat zij aan de hand van deze risico's ook uitlegt wat zij doet, of soms juist laat, om

deze risico's zo klein mogelijk te houden (zogenaamde beheersingsmaatregelen) en hoe zij erop stuurt dat dit ook daadwerkelijk gebeurt. Dit laatste zien we bij het bestuur nog niet voldoende terug in het jaarverslag. Het verantwoorden over het signaleren van risico's en het vertalen daarvan naar beheersmaatregelen (inclusief de sturing daarop) verdient zeker nog extra aandacht.

2.2. Overige wettelijke vereisten

We hebben tekortkomingen aangetroffen bij de volgende overige wettelijke vereisten.

Uit de schoolgidsen en gesprekken blijkt dat sommige scholen van Birgen Maria Onderwijs zogenaamde nulgroepen hebben, waar ook leerlingen die nog geen vier jaar zijn langere tijd onderwijs krijgen. Dit is wettelijk niet toegestaan (artikel 43, eerste en derde lid, WPO BES).

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

Voor de wettelijke tekortkomingen krijgt het bestuur herstelopdrachten die in onderstaand schema staan vermeld. Wij zullen in maart 2025 onderzoek doen naar het herstel van deze herstelopdrachten.

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Bestuur		
<p><i>BKA2</i> Het bestuur zegt in zijn stukken te voldoen aan de code Goed Bestuur maar houdt zich niet aan de code Goed Bestuur en verantwoordt zich niet over de wijzingen (artikel 125, eerste lid WPO BES).</p> <p>De interne toezichthouder functioneert onvoldoende onafhankelijk van het uitvoerend deel van het bestuur en houdt onvoldoende toezicht op de taken en de uitoefening van bevoegdheden van het uitvoerend bestuur (artikel 25 eerste en tweede lid WPO BES).</p>	<p>Het bestuur zorgt ervoor dat de tekortkomingen zijn opgeheven, binnen de hiernaast genoemde termijn.</p>	<p>Uiterlijk 1 september 2024 stuurt het bestuur ons een schriftelijke voortgangsrapportage over de voortgang van het herstel van deze herstelopdrachten.</p> <p>In maart 2025 voeren wij een voortgangsgesprek met het bestuur en gaan wij na of het bestuur de herstelopdrachten hersteld heeft.</p>
<p><i>BKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog</i> De raad van toezicht moet minimaal twee keer per jaar overleg voeren met de (G)MR (artikel 25, derde lid WPO BES).</p> <p>Het bevoegd gezag moet het jaarverslag openbaar maken (artikel 125, zevende lid, WPO BES).</p>	<p>Het bestuur zorgt ervoor dat de tekortkomingen zijn opgeheven, binnen de hiernaast genoemde termijn.</p>	<p>Uiterlijk 1 september 2024 stuurt het bestuur ons een schriftelijke voortgangsrapportage over de voortgang van het herstel van deze herstelopdrachten.</p> <p>In maart 2025 voeren wij een voortgangsgesprek met het bestuur en gaan wij na of het bestuur de herstelopdrachten hersteld heeft.</p>

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Overige wettelijke tekortkomingen		
Enkele scholen van het bestuur voldoen niet aan artikel 43, eerste en derde lid WPO BES wat betreft toelatingsleeftijd.	Het bestuur zorgt ervoor dat de tekortkomingen zijn opgeheven, binnen de hiernaast genoemde termijn.	Met ingang van het nieuwe schooljaar zorgt het bestuur dat op zijn scholen geen leerlingen jonger dan 4 jaar, anders dan bedoeld in artikel 43, derde lid, WPO BES. Wij ontvangen hierover uiterlijk 15 augustus een schriftelijke bevestiging.

Eventuele wettelijke tekortkomingen die we hebben geconstateerd bij een schoolonderzoek vermelden we in het aparte schoolrapport (zie Hoofdstuk 1).

3. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de bestuurlijke kwaliteitszorg.

Het bestuur van de Stichting Birgen Maria Onderwijs is tevreden met de inhoud van de onderzoeksrapporten van bestuur en scholen. Het bestuur herkent zich in de bevindingen van de inspectie. Wij zijn blij dat de inspectie aangeeft, dat wij vanuit onze kernwaarden onderwijs aanbieden van voldoende kwaliteit. De aanbevelingen zullen zeker opgenomen worden in de verdere beleidsontwikkeling en zullen zijn weerslag krijgen in de strategische beleidsagenda van Birgen Maria Onderwijs.

Wij zijn trots op de goede waardering die de inspectie geeft aan de standaard kwaliteitszorg. Het is fijn om te vernemen dat de inspectie ziet, dat het bestuur de onderwijskwaliteit van haar scholen voldoende in beeld heeft en ook zorgdraagt voor verbetering en verdere ontwikkeling hiervan. De inspectie geeft daarbij aan dat zij zien dat met de genomen acties het bestuur erin is geslaagd om de kwaliteit op de scholen te verstevigen en het onderwijs een verbeterimpuls te geven. De komende tijd zullen wij blijven inzetten op het verder verhogen van de onderwijskwaliteiten en het uitbouwen van het eigenaarschap van de scholen conform de VVE.

Wij blijven focussen op het stellen van ambitieuze en realistische doelen ten aanzien van de opbrengsten van de scholen. Voor wat betreft de tekortkomingen die de inspectie aangetroffen hebben, gaan wij een verbeterplan opstellen. Volgens het opgestelde plan gaan wij proberen deze tekortkomingen zo spoedig mogelijk weg te werken. Zo is de RvT al bezig met het werven van nieuwe leden om de raad te versterken. Zowel bestuur als RvT gaan zich verder verdiepen in het document code "Goed Bestuur" van de PO-Raad om het zo adequaat mogelijk aan te pakken.

Samenvattend beschouwen wij de bevindingen van de inspectie als richtlijnen hoe onszelf verder te ontwikkelen in onze taken. Wij blijven vol vertrouwen bouwen aan goed onderwijs binnen de Stichting Birgen Maria Onderwijs.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060